

Sažetak: Potreba ranog uočavanja rizičnih čimbenika iz neposrednog okruženja, koji mogu biti čimbenici poremećaja u ponašanju, dobiva sve veću važnost zbog toga što djeca kod koje su rano uočeni poremećaji u ponašanju i osobnosti bivaju izložena riziku koji će možda biti prepoznat kao maloljetnička delinkvencija te socijalnopatološko ponašanje u kasnijoj dobi. Zbog toga je važno pravodobno razmišljati o aktivnijem usmjeravanju i orijentaciji učiteljskih studija na programe prevencije. Ovaj je rad usmjeren prema naglašavanju svih onih čimbenika koji mogu pozitivno i zaštitno utjecati na proces odrastanja djece i mladih u zdrave, sretne i zadovoljne osobe. U skladu s navedenim temeljni je cilj ovoga rada bio istražiti kompetentnost učitelja za provedbu mjera pedagoške prevencije.

Verifikacijom polazne hipoteze naglašava se potreba osposobljavanja učitelja za provedbu pedagoške prevencije poremećaja u ponašanju, budući da je 67% učitelja iz uzorka procijenilo da se ne smatra kompetentnim za njenu provedbu. Posebno su analizirani razlozi njihove nestručnosti te potrebne preventivne aktivnosti.

Ključne riječi: poremećaji u ponašanju, primarna prevencija, kompetencije učitelja

1. Uvod

Danas je znanstveno potvrđeno kako se poremećaji u ponašanju i emocionalni problemi mogu javljati i prije nego što dijete krene u školu. Tako su, primjerice, Achenbach i sur. (1995. a,b) longitudinalnom studijom utvrdili čimbenike rizika u ranijoj dobi koji mogu utjecati na kasniji razvoj poremećaja. Istraživanje je provedeno od 1986. do 1992. godine, na uzorku djece od 4 do 16 godina. Utvrđeni poremećaji u ponašanju, praćeni i emocionalnim problemima, uključivali su poteškoće u samokontroli i agresivnosti, socijalnim odno-

Predškolske ustanove i škole pružaju mogućnost ranog otkrivanja odstupanja u zdravom razvoju, predviđanja budućih poremećaja u ponašanju te provođenja primarno preventivnih i rano interventivnih aktivnosti. Vrlo je važno da obje ustanove (predškolska ustanova i škola) preventivno djeluju što je prije moguće, jer svako odgađanje rješavanja problema može dovesti do njegova porasta, odnosno do daljnjeg razvoja poremećaja u ponašanju. Programi primarne prevencije usmjereni su prema djeci i mladima koji još nisu izdvojeni iz opće populacije, a njihova rizičnost još ne zahtijeva poduzimanje ozbiljnijih intervencija. Škola je odgojno-obrazovna ustanova u kojoj djeca svladavaju nastavne sadržaje u skladu s nastavnim planom i programom, razvijaju svoje stavove, načela, odnose prema drugim vršnjacima, uče socijalizacijske i komunikacijske vještine, razvijaju osobnost, specifične interese, odnos prema znanju, društvu i sl. Međutim, škola je i mjesto gdje se učenici susreću s "neprihvatljivim ponašanjem" svojih vršnjaka i u skladu sa svojom dobi, razvijenim stavovima, povodljivošću ili potrebom za dokazivanjem, neki će se učenici i sami početi "neprihvatljivo ponašati", što će, s vremenom, imati intenciju razvoja poremećaja u ponašanju. Howard i Dryden (1999) naglašavaju važnost pravodobne identifikacije rizičnih faktora koji pridonose razvoju poremećaja u ponašanju te učinkovitu preventivnu reakciju odgojno-obrazovnih ustanova, kako bi se zaustavio daljnji razvoj poremećaja u ponašanju. Govoreći o pedagoškoj trihotomiji poremećaja u ponašanju (fenomenologija, etiologija i prevencija), Opić (2007b) posebno izdvaja ključnu ulogu učitelja, tj. njegovu stručnu kompetenciju, što će biti objašnjeno u dijelu teksta koji slijedi.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com